

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

13.12.2024 р.

Одеса

№ 65/43-рк/к

Доманівська селищна рада

«Інформація з обмеженим доступом»

Про припинення дій, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

1. Предмет рекомендацій

- (1) Про припинення дій Доманівської селищної ради, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме дії, які можуть призвести до обмеження конкуренції.
- (2) Дії, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, полягають у встановленні в Порядку розміщення зовнішньої реклами в межах території населених пунктів Доманівської селищної ради, затвердженому рішенням Доманівської селищної ради від 24.07.2017 № 4 VI сесії I скликання «Про розміщення зовнішньої реклами в межах території населених пунктів Доманівської селищної ради» окремих положень, які не відповідають нормам чинного законодавства, а саме Типовим правилам розміщення зовнішньої реклами, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами».

2. Орган місцевого самоврядування, якому надаються рекомендації

- (3) Доманівська селищна рада (ідентифікаційний код юридичної особи *«Інформація з обмеженим доступом»*; місцезнаходження: *«Інформація з обмеженим доступом»*) є юридичною особою із організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування.
- (4) Відповідно до положень статей 5 та 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» селищна рада входить до системи місцевого самоврядування та є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (5) Частиною першою статті 16 цього Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

3. Процесуальні дії

- (6) Відповідно до статей 3, 7, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктів 3, 8 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, Південним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) здійснювався державний контроль за дотриманням органами місцевого самоврядування Миколаївської області законодавства про захист економічної конкуренції у сфері відносин, що виникають у зв'язку з розміщенням зовнішньої реклами у населених пунктах та порядку надання дозволів на розміщення такої реклами.
- (7) Відділенням на адресу Доманівської селищної ради надіслано: вимогу від 24.07.2024 № 65-02/2351е про надання інформації, на яку листом від 10.09.2024 № 01.01/742 (вх. № 65-01/2667 від 16.09.2024) надано інформацію; вимогу від 04.10.2024 № 65-02/3566е, на яку листом від 07.11.2024 № 28 (вх. № 65-01/3209 від 19.11.2024) надано інформацію.

4. Нормативно – правове регулювання

- (8) Селищна рада здійснює свої повноваження відповідно до положень статті 140 Конституції України, частиною третьою якої регламентовано, що місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.
- (9) Систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування визначає Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі - Закон).
- (10) Згідно з частиною другою статті 2 Закону місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (11) Відповідно до частини третьої статті 24 Закону органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (12) Статтею 4 Закону визначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.
- (13) Згідно з частиною першою статті 73 Закону акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.
- (14) Відповідно до статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.
- (15) Відповідно до частини третьої статті 23 Господарського кодексу України

(далі – ГК України) правові акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування, прийняті в межах їх повноважень, є обов'язковими для виконання усіма учасниками господарських відносин, які розташовані або здійснюють свою діяльність на відповідній території.

- (16) Згідно з частиною другою статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (17) Відповідно до підпункту 13 пункту а) статті 30 Закону до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить надання дозволу в порядку, встановленому законодавством, на розміщення реклами.
- (18) Засади рекламної діяльності в Україні, регулювання відносин, що виникають у процесі виробництва, розповсюдження та споживання реклами, визначено Законом України «Про рекламу».
- (19) Відповідно до пункту 9 частини першої статті 1 цього Закону зовнішня реклама - реклама, що розміщується на спеціальних тимчасових і стаціонарних конструкціях - рекламоносіях, розташованих на відкритій місцевості, а також на зовнішніх поверхнях будинків, споруд, на елементах вуличного обладнання, над проїжджою частиною вулиць і доріг.
- (20) У частині першій статті 1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» наведено терміни, які вживаються у такому значенні, зокрема: дозвільні органи - суб'єкти надання адміністративних послуг, їх посадові особи, уповноважені відповідно до закону видавати документи дозвільного характеру; документ дозвільного характеру - дозвіл, висновок, рішення, погодження, свідоцтво, інший документ в електронному вигляді (запис про наявність дозволу, висновку, рішення, погодження, свідоцтва, іншого документа в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань), який дозвільний орган зобов'язаний видати суб'єкту господарювання у разі надання йому права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності та/або без наявності якого суб'єкт господарювання не може проваджувати певні дії щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності.
- (21) Частиною першою статті 2 вказаного Закону визначено, що його дія поширюється на дозвільні органи, адміністраторів, уповноважений орган та суб'єктів господарювання, які мають намір провадити або провадять господарську діяльність.
- (22) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, встановлюються:
 - необхідність одержання документів дозвільного характеру та їх види;
 - дозвільний орган, уповноважений видавати документ дозвільного характеру;
 - платність або безоплатність видачі (переоформлення, анулювання) документа дозвільного характеру;
 - строк видачі документа дозвільного характеру або відмови у його видачі;
 - вичерпний перелік підстав для відмови у видачі, переоформлення, анулювання документа дозвільного характеру;
 - строк дії документа дозвільного характеру або необмеженість строку дії такого документа;
 - перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності;
 - перелік та вимоги до документів, які суб'єкту господарювання необхідно подати для одержання документа дозвільного характеру.
- (23) Основні вимоги до порядку видачі документів дозвільного характеру або відмови в їх видачі, переоформлення, анулювання документів дозвільного характеру визначено, зокрема, статтею 4¹ Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

- (24) Так, абзацом другим частини першої статті 4¹ цього Закону передбачено, що порядок проведення дозвільної (погоджувальної) процедури, переоформлення та анулювання документів дозвільного характеру, що законами України віднесено до повноважень органів місцевого самоврядування, встановлюється їх рішенням, а у випадках, передбачених законом, - на підставі типових порядків, затверджених Кабінетом Міністрів України.
- (25) Згідно з пунктом 63 Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, який є додатком до Закону України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» дозвіл на розміщення зовнішньої реклами є документом дозвільного характеру, обов'язковість отримання якого встановлена Законом України «Про рекламу».
- (26) Частиною першою статті 16 Закону України «Про рекламу» передбачено, що розміщення зовнішньої реклами у населених пунктах проводиться на підставі дозволів, що надаються виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, а поза межами населених пунктів - на підставі дозволів, що надаються обласними державними адміністраціями, а на території Автономної Республіки Крим - Радою міністрів Автономної Республіки Крим, в порядку, встановленому цими органами на підставі типових правил, що затверджуються Кабінетом Міністрів України.
- (27) Постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами» (зі змінами) затверджено Типові правила розміщення зовнішньої реклами (далі – Типові правила).
- (28) У пункті 3 цієї постанови Кабінет Міністрів України зобов'язав центральні і місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування у місячний строк привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цією постановою.
- (29) Відповідно до постанови Окружного адміністративного суду м. Києва від 22.06.2016 та ухвали Київського апеляційного адміністративного суду від 25.08.2016 у справі № 826/2002/16 зміни до Типових Правил, внесені пунктом 8 постанови Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1173 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо відповідності основним вимогам до дозвільної системи у сфері господарської діяльності», визнано незаконними з моменту прийняття. Отже, наразі є чинними Тимчасові правила в редакції від 14.06.2012 із змінами, внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 09.09.2009 № 968, від 23.05.2012 № 495, від 22.03.2017 № 161, від 09.05.2023 № 457.
- (30) Пунктом 1 Типових правил передбачено, що ці Правила регулюють відносини, що виникають у зв'язку з розміщенням зовнішньої реклами у населених пунктах, та визначають порядок надання дозволів на розміщення такої реклами.
- (31) У пункті 2 Типових правил наведено визначення термінів, які вживаються у такому значенні: виконавчий орган ради - виконавчий комітет сільської (сільський голова), селищної, міської ради, Київська та Севастопольська міськдержадміністрації; дозвіл - документ установленої форми, виданий розповсюджувачу зовнішньої реклами на підставі рішення виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, який дає право на розміщення зовнішньої реклами на певний строк та у певному місці.
- (32) Згідно з пунктом 3 Типових правил зовнішня реклама розміщується на підставі дозволів та у порядку, встановленому виконавчими органами сільських, селищних, міських рад відповідно до цих Правил.
- (33) Основи правового фундаменту захисту економічної конкуренції в Україні закладено положеннями Конституції України.
- (34) Статтею 42 Конституції України проголошується, що держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція.

- (35) Статтею 6 ГК України визначені загальні принципи господарювання в Україні, серед яких: забезпечення економічної багатоманітності та рівний захист державою усіх суб'єктів господарювання; обмеження державного регулювання економічних процесів у зв'язку з необхідністю забезпечення соціальної спрямованості економіки, добросовісної конкуренції у підприємстві, екологічного захисту населення, захисту прав споживачів та безпеки суспільства і держави.
- (36) Відповідно до частини першої статті 25 ГК України держава підтримує конкуренцію як змагання між суб'єктами господарювання, що забезпечує завдяки їх власним досягненням здобуття ними певних економічних переваг, внаслідок чого споживачі та суб'єкти господарювання отримують можливість вибору необхідного товару і при цьому окремі суб'єкти господарювання не визначають умов реалізації товару на ринку.
- (37) Згідно з частиною другою статті 25 ГК України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції. У разі порушення цієї вимоги органи державної влади, до повноважень яких належить контроль та нагляд за додержанням антимонопольно-конкурентного законодавства, а також суб'єкти господарювання можуть оспорювати такі акти в установленому законом порядку.
- (38) Відповідно до частини третьої статті 25 ГК України уповноважені органи державної влади і органи місцевого самоврядування повинні здійснювати аналіз стану ринку і рівня конкуренції на ньому і вживати передбачених законом заходів щодо упорядкування конкуренції суб'єктів господарювання.
- (39) Частиною першою статті 40 ГК України передбачено, що державний контроль за дотриманням антимонопольно-конкурентного законодавства, захист інтересів підприємців та споживачів від його порушень здійснюються Антимонопольним комітетом України відповідно до його повноважень, визначених законом.
- (40) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) - змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (41) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються цим Законом. Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (42) Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.
- (43) Відповідно до частини другої статті 4 цього Закону суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління

та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

- (44) Виконання, зокрема, органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення конкурентного середовища для здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання завдяки власним досягненням, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою економічної конкуренції.
- (45) Недотримання, зокрема, органами місцевого самоврядування зазначених принципів призводить до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції та, відповідно, до нездійснення ними заходів щодо сприяння розвитку конкуренції, що є одним із заходів, який забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.
- (46) Відтак, реалізація повноважень Доманівською селищною радою має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, в тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

5. Обставини, що свідчать про наявність ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

- (47) Проаналізувавши інформацію, отриману від Доманівської селищної ради листами від 10.09.2024 № 01.01/742 (вх. № 65-01/2667 від 16.09.2024), від 07.11.2024 № 28 (вх. № 65-01/3209 від 19.11.2024), Відділення встановило таке.
- (48) Доманівською селищною радою прийнято рішення від 24.07.2017 № 4 VI сесії I скликання «Про розміщення зовнішньої реклами в межах території населених пунктів Доманівської селищної ради», яким затверджено Порядок розміщення зовнішньої реклами в межах території населених пунктів Доманівської селищної ради (далі - Порядок).
- (49) Пунктом 1.1. Порядку визначено, що він розроблений відповідно до Закону України «Про рекламу», постанови Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами», Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Закону України «Про благоустрій населених пунктів» та інших актів чинного законодавства, що регулюють питання розміщення зовнішньої реклами та інформації.
- (50) Відповідно до пункту 1.2. Порядку він регулює відносини у сфері розміщення зовнішньої реклами між виконавчим комітетом Доманівської селищної ради та фізичними і юридичними особами незалежно від форми власності, що виникають у процесі розміщення зовнішньої реклами, та визначає порядок надання дозволів на розміщення об'єктів зовнішньої реклами.
- (51) У пункті 1.3. Порядку наведено терміни, які вживаються в такому значенні: зовнішня реклама – реклама, що розміщується на спеціальних тимчасових і стаціонарних конструкціях, розташованих на відкритій місцевості, а також на зовнішніх поверхнях будинків, споруд, на елементах вуличного обладнання, над проїжджою частиною вулиць та доріг; дозвіл на розміщення зовнішньої реклами – документ установленої форми, виданий розповсюдженню зовнішньої реклами на підставі рішення виконавчого органу селищної ради, який дає право на розміщення зовнішньої реклами на певний строк та у певному місці; робочий орган – виконавчий орган, створений Доманівською селищною радою, на який покладено цим Порядком виконувати функції оформлення, реєстрації та видачі дозволів на розміщення зовнішньої реклами та який уповноважений укладати договори про надання в користування місць розташування спеціальних конструкцій, проводити розрахунок розміру плати за розміщення зовнішньої реклами, слідкувати за своєчасністю сплати коштів.

- (52) Згідно з пунктом 2.3. Порядку до повноважень робочого органу належать:
- розгляд заяв розповсюджувачів зовнішньої реклами на надання дозволу, внесення змін у дозвіл, переоформлення дозволу та продовження строку його дії;
 - видача дозволу на розміщення зовнішньої реклами на підставі рішення виконавчого комітету селищної ради;
 - інші повноваження відповідно до законодавства.
- (53) Відповідно до пункту 3.1. Порядку розміщення зовнішньої реклами в межах території населених пунктів Доманівської селищної ради проводиться на підставі дозволів, що видаються виконавчим комітетом на підставі рішення та у порядку, встановленому Доманівською селищною радою.
- (54) Пунктом 3.2. Порядку унормовано, що дозвіл надається строком на п'ять років, якщо менший строк не зазначено у заяві.
- (55) Згідно з пунктом 3.3. Порядку виданий у встановленому порядку дозвіл є підставою для розміщення зовнішньої реклами та виконання робіт, пов'язаних з розташуванням рекламного засобу.
- (56) Під час аналізу Порядку встановлено, що редакція окремих його положень, зокрема, розділу 5 «Порядок отримання (надання) дозволу на розміщення зовнішньої реклами» не відповідає вимогам, встановленим законодавством, зокрема, Типовими правилами, внаслідок чого можуть створюватись несприятливі умови підприємницької діяльності у сфері зовнішньої реклами, що може негативним чином позначитися на конкурентоспроможності суб'єкта господарювання (розповсюджувача зовнішньої реклами), негативно вплинути на конкуренцію на відповідному ринку послуг і як наслідок призвести до обмеження конкуренції на ринку.

5.1. Щодо відсутності окремих, визначених Типовими правилами, положень.

- (57) Абзацом другим пункту 3 Типових правил унормовано, що справляння плати за видачу дозволів виконавчими органами сільських, селищних, міських рад забороняється.
- (58) Однак у Порядку такі законодавчі норми відсутні.
- (59) Згідно з підпунктом 5.1.1. пункту 5.1. Порядку для одержання дозволу розповсюджувач зовнішньої реклами (далі - заявник) подає робочому органу заяву за формою згідно з Додатком 1 до цього Порядку, до якої додаються:
- фотокартка або комп'ютерний макет місця (розміром не менш як 6 x 9 сантиметрів), на якому планується розташування рекламного засобу;
 - ескіз рекламного засобу з конструктивним рішенням;
 - копія свідоцтва про державну реєстрацію заявника як юридичної особи або фізичної особи - підприємця.
- Перелік документів для надання дозволу є вичерпним.
- (60) Підпунктом 5.1.2. пункту 5.1. Порядку передбачено, що за наявності документів, передбачених підпунктом 5.1.1. цього Порядку, заява протягом трьох днів з дати її надходження реєструється робочим органом в журналі реєстрації заяв за формою згідно з Додатком 2 до цього Порядку та дозволів на розміщення зовнішньої реклами із Додатком 3. Журнал повинен бути прошитий, а його сторінки пронумеровані. На останній сторінці журналу робиться запис про кількість сторінок, який засвідчується підписом керівника робочого органу, скріпленням печаткою.
- (61) Згідно з підпунктом 5.1.3. Порядку протягом трьох місяців заявник оформлює обидва примірники дозволу та подає їх робочому органу разом із супровідним листом, в якому зазначається реєстраційний номер заяви.
- (62) Проте, у Порядку відсутні обов'язкові положення, передбачені пунктами 10, 11, 12, 13 та 15 Типових правил, якими врегульовано питання щодо, зокрема:

- порядку дій робочого органу, пов'язаних із перевіркою місця розташування рекламного засобу на предмет наявності на це місце пріоритету іншого заявника, та порядку прийняття після цього рішення щодо встановлення/відмови у встановленні пріоритету на місце розташування рекламного засобу (пункт 10);

- строку встановлення пріоритету заявника на місце розташування рекламного засобу, подовження такого строку та порядку дій робочого органу у таких випадках (пункт 11);

- права на оскарження у порядку, встановленому законодавством, відмови у встановленні пріоритету, продовженні його строку, встановлення пріоритету заявника на місце розташування рекламного засобу (пункт 12);

- порядку оформлення дозволу у разі встановлення пріоритету заявника на місце розташування рекламного засобу; укладення заявником відповідного договору у разі прийняття робочим органом рішення про встановлення пріоритету заявника на місце розташування рекламного засобу, яке перебуває в комунальній власності; розміру та порядку оплати за тимчасове користування таким місцем та у разі продовження строку оформлення дозволу (пункт 13);

- недодержання заявником строку, зазначеного в пункті 11 цих Правил, та у разі ненадання ним в установлений строк документів, зазначених у пункті 13 цих Правил, та інші положення, викладені у цих пунктах (пункт 15).

- (63) Отже, викладені вище питання не унормовані в Порядку. Внаслідок відсутності їх регулювання у Порядку, при настанні перелічених випадків, які стосуються питань пріоритету заявника на місце розташування рекламного засобу при розміщенні зовнішньої реклами в межах території населених пунктів Доманівської селищної ради, це може призвести до обмеження прав та ущемлення інтересів суб'єктів господарювання, що здійснюють (мають намір здійснювати) діяльність у сфері зовнішньої реклами, та як наслідок, це може створювати несприятливі умови діяльності для них, що може негативно вплинути на конкуренцію на відповідному ринку послуг.

5.2. Щодо строку прийняття виконавчим комітетом рішення про надання дозволу на розміщення зовнішньої реклами.

- (64) Відповідно до пунктів 19, 20 Типових правил робочий орган протягом не більш як п'ятнадцяти робочих днів з дати одержання належним чином оформлених двох примірників дозволу розглядає заяву, готує і подає виконавчому органу ради пропозиції та проект відповідного рішення.
- (65) Виконавчий орган ради протягом п'яти робочих днів з дати одержання зазначених пропозицій приймає рішення про надання дозволу або про відмову у його наданні.
- (66) У разі прийняття рішення про надання дозволу керівник робочого органу протягом п'яти робочих днів підписує обидва примірники дозволу та скріплює їх печаткою робочого органу. Перший примірник дозволу видається заявникові, а другий - залишається робочому органу для обліку та контролю. Видача дозволу реєструється в журналі реєстрації.
- (67) Підпунктами 5.3.1. і 5.3.2. пункту 5.3. Порядку визначено, що робочий орган протягом не більш як п'ятнадцяти робочих днів з дати одержання належним чином оформлених двох примірників дозволу розглядає заяву, готує і подає виконавчому комітету Доманівської селищної ради пропозиції по прийняттю рішення.
- (68) Виконавчий комітет Доманівської селищної ради на черговому засіданні приймає рішення про надання дозволу або про відмову у його наданні.
- (69) У разі прийняття рішення про надання дозволу керівник робочого органу протягом п'яти робочих днів підписує обидва примірники дозволу та скріплює їх печаткою робочого органу.

Перший примірник дозволу видається заявникові, а другий - залишається робочому органу для обліку та контролю. Видача дозволу реєструється в журналі реєстрації.

- (70) Відповідно до абзацу другого пункту 1.3. Регламенту виконавчого комітету Доманівської селищної ради, затвердженого рішенням виконавчого комітету Доманівської селищної ради від 16.12.2020 № 1 «Про затвердження Регламенту виконавчого комітету Доманівської селищної ради восьмого скликання», засідання виконавчого комітету проводяться щомісяця у другий або четвертий вівторок кожного місяця.
- (71) Отже, Типовими правилами чітко визначений строк, протягом якого виконавчий орган ради (у даному випадку – виконавчий комітет Доманівської селищної ради) повинен прийняти рішення про надання дозволу або про відмову у його наданні.
- (72) Однак, в Порядку встановлено інший строк, протягом якого виконавчий комітет Доманівської селищної ради повинен прийняти відповідне рішення.
- (73) У разі застосування такого положення Порядку, а не вимог Типових правил, це може створювати додаткові адміністративні бар'єри доступу суб'єктів господарювання на ринок зовнішньої реклами на території Доманівської територіальної громади; затягувати процес отримання дозволу (зокрема, прийняття рішення про надання дозволу), відтягувати у часі можливість суб'єкта господарювання розпочати господарську діяльність на відповідному ринку, зокрема, внаслідок неотримання у визначений законодавством строк рішення про надання дозволу, який є підставою для розміщення зовнішньої реклами, що може створювати такому суб'єкту господарювання несприятливі умови діяльності та мати негативний вплив на конкуренцію, та, як наслідок, може затримувати входження суб'єкта господарювання на відповідний ринок для провадження своєї підприємницької діяльності.
- (74) Відділенням встановлено, що на теперішній час на території Доманівської територіальної громади, згідно з отриманим та діючим дозволом на розміщення зовнішньої реклами, розміщення зовнішньої реклами здійснює товариство з обмеженою відповідальністю «Лізинг Фармація» (далі – ТОВ «Лізинг Фармація»), яке 14.12.2021 звернулось до відділу архітектури та містобудування Доманівської селищної ради із заявою про надання дозволу на розміщення зовнішньої реклами (вх. реєстраційний № 36003-000551823-015-27 від 14.12.2021) за адресою: *«Інформація з обмеженим доступом»*.
- (75) 25.01.2022 виконавчим комітетом Доманівської селищної ради прийнято рішення № 6 «Про надання дозволу на розміщення зовнішньої реклами», пунктом 1 якого передбачено надати ТОВ «Лізинг Фармація» дозвіл на розміщення зовнішньої реклами за вказаною адресою.
- (76) Отже, рішення про надання ТОВ «Лізинг Фармація» дозволу на розміщення зовнішньої реклами було прийнято більше, ніж через місяць після звернення цього суб'єкта господарювання до робочого органу з відповідною заявою.

5.3. Щодо порядку скасування дозволу.

- (77) Відповідно до пункту 31 Типових правил дозвіл скасовується до закінчення строку дії на підставі рішення виконавчого органу ради за письмовою заявою розповсюджувача зовнішньої реклами у разі невикористання місця розташування рекламного засобу безперервно протягом шести місяців або непереоформлення дозволу в установленому порядку. Перелік підстав для скасування дозволу є вичерпним.
- (78) Рішення про скасування дозволу фіксується в журналі реєстрації та надсилається робочим органом розповсюджувачу зовнішньої реклами. Рішення про скасування дозволу може бути оскаржене у порядку, встановленому законодавством.
- (79) Порядок скасування дії дозволу на розміщення зовнішньої реклами в Доманівській територіальній громаді визначено пунктом 5.5. Порядку.

- (80) Відповідно до підпункту 5.5.1. пункту 5.1. Порядку дозвіл скасовується до закінчення строку дії на підставі рішення виконавчого комітету Доманівської селищної ради у таких випадках:
- за письмовою заявою розповсюджувача зовнішньої реклами у довільній формі, до якої долучено підтвердження відсутності рекламного засобу на заявленому місці (фотофіксація). До заяви додається витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;
 - у разі прострочення плати за тимчасове користування місцем для розташування об'єкта зовнішньої реклами протягом трьох місяців підряд;
 - у разі невикористання місця розташування рекламного засобу безперервно протягом шести місяців або непереоформлення дозволу в установленому порядку.
- Перелік підстав для скасування дозволу є вичерпним.
- (81) Згідно з підпунктом 5.5.2. пункту 5.5. Порядку договір про надання в користування місця для розташування зовнішньої реклами вважається припиненим з моменту прийняття рішення виконавчого комітету Доманівської селищної ради про скасування дозволу.
- (82) Відповідно до підпункту 5.5.4. пункту 5.5. Порядку розповсюджувач зобов'язаний демонтувати рекламний засіб, дозвіл на який був скасований, протягом 15 днів з дати прийняття відповідного рішення.
- (83) Таким чином, Порядком розширено перелік випадків (підстав) скасування дозволу до закінчення строку його дії, хоча відповідно до Типових правил перелік підстав для скасування дозволу є вичерпним.
- (84) Застосування наведених вище положень Порядку може призвести до необґрунтованого скасування окремим суб'єктам господарювання (зокрема тим, що прострочили внесення плати за тимчасове користування місцем для розташування об'єкта зовнішньої реклами протягом трьох місяців підряд), дозволу, який є підставою для розміщення зовнішньої реклами, демонтажу рекламного засобу внаслідок скасування дозволу та припинення договору про надання в користування місця для розташування зовнішньої реклами (оскільки зовнішня реклама розміщується на рекламному засобі, місце розташування якого надається виключно на підставі відповідного договору), що є перешкодою в подальшому здійсненні підприємницької діяльності. Питання стягнення заборгованості мають вирішуватися в передбаченому законодавством порядку, зокрема судовому.
- (85) Таким чином, узагальнений аналіз наявної інформації свідчить, що наведені вище положення Порядку не відповідають нормам чинного законодавства та вимогам, встановленим Типовими правилами, реалізація (застосування) яких може призводити до затягування процесу отримання дозволу на розміщення зовнішньої реклами, безпідставного скасування дозволу, внаслідок чого для суб'єкта господарювання можуть створюватись додаткові адміністративні та економічні бар'єри доступу на ринок зовнішньої реклами, несприятливі умови підприємницької діяльності у сфері зовнішньої реклами, що може негативним чином позначитися на конкурентоспроможності суб'єкта господарювання, негативно вплинути на конкуренцію на відповідному ринку послуг і як наслідок призвести до обмеження конкуренції.
- (86) Під обмеженням конкуренції розуміється поведінка органу місцевого самоврядування, яка обмежує чи взагалі не дає можливості учасникам ринку конкурувати між собою на відповідному ринку.
- (87) Унаслідок змін у стані конкуренції створюються менш або більш сприятливі умови конкуренції для окремих суб'єктів господарювання, в той час як для інших суб'єктів господарювання ці умови залишаються незмінними.
- (88) Зокрема, застосування наведених вище положень Порядку може обмежити конкуренцію на ринку зовнішньої реклами у межах Доманівської територіальної громади на ринку товару, щодо якого розміщується зовнішня реклама, шляхом зменшення (завдяки антиконкурентним діям

органу місцевого самоврядування) її інтенсивності суб'єктом господарювання, який не надав послуг зовнішньої реклами (на ринку зовнішньої реклами) та суб'єктом господарювання, що не здійснив розміщення зовнішньої реклами з метою стимулювання зацікавленості осіб товаром, який міг би рекламуватися даним суб'єктом господарювання (на ринку товару, щодо якого виник намір розміщення зовнішньої реклами).

6. Висновки адміністративної колегії

- (89) Частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентними діями, зокрема, органів місцевого самоврядування є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (90) Згідно з частиною третьою статті 15 цього Закону вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (91) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (92) При цьому, встановлення органами Антимонопольного комітету України факту завдання шкоди конкуренції такими антиконкурентними діями (бездіяльністю) не є необхідним.
- (93) Достатнім є високий ступінь імовірності настання антиконкурентних наслідків за результатами конкретних управлінських рішень, дій (бездіяльності) органів місцевого самоврядування.
- (94) Таким чином, дії Доманівської селищної ради, які полягають у встановленні в Порядку розміщення зовнішньої реклами в межах території населених пунктів Доманівської селищної ради, затвердженому рішенням Доманівської селищної ради від 24.07.2017 № 4 VI сесії I скликання «Про розміщення зовнішньої реклами в межах території населених пунктів Доманівської селищної ради» окремих положень, які не відповідають нормам чинного законодавства, а саме Типовим правилам розміщення зовнішньої реклами, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами», містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.
- (95) Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, – щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Ураховуючи наведене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись пунктом 10 частини п'ятої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», підпунктом 13 пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням

Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Доманівській селищній раді (ідентифікаційний код юридичної особи *«Інформація з обмеженим доступом»*) припинити дії, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції, шляхом приведення у відповідність до вимог чинного законодавства Порядку розміщення зовнішньої реклами в межах території населених пунктів Доманівської селищної ради, затвердженого рішенням Доманівської селищної ради від 24.07.2017 № 4 VI сесії I скликання «Про розміщення зовнішньої реклами в межах території населених пунктів Доманівської селищної ради».

Про виконання рекомендацій повідомити Південне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України в **3-х місячний строк** з дня отримання цих рекомендацій.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органом, якому вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова Колегії

Ірина ДАНИЧ